

Gezondheidszorg voor ongedocumenteerden

Factsheet bij de e-learning cursus van de Johannes Wier Stichting

In Nederland verblijven naar schatting rond de 100.000 ongedocumenteerden. Dat zijn mensen die zonder geldige verblijfspapieren in Nederland leven. Dit heeft verschillende gevolgen voor hun dagelijks leven en hun toegang tot gezondheidszorg.

Drempels van ongedocumenteerden bij het verkrijgen van zorg

- Onbekendheid met het zorgsysteem in Nederland
- Angst dat de zorgverlener contact zal opnemen met de politie
- Onbekendheid met de geheimhoudingsplicht van artsen
- Weerstand tegen elke vorm van registratie of het noemen van een adres
- Geen ziektekostenverzekering kunnen afsluiten
- Angst voor hoge rekeningen of betalingsregelingen waar niet aan kan worden voldaan
- Uitstelgedrag door angst voor ontdekking, schaamte en onwetendheid
- Reisaftand en bijkomende reiskosten naar een zorginstelling
- Afhankelijk van een sociaal netwerk of steunorganisaties voor contact met zorgverleners

Ieder mens in Nederland heeft recht op dezelfde zorg. Ook ongedocumenteerden die geen ziektekostenverzekering kunnen afsluiten hebben recht op medisch noodzakelijke zorg. Dit is alle zorg die een arts als medisch noodzakelijk beschouwt op basis van zijn kennis, ervaring en algemeen erkende, medisch wetenschappelijke overwegingen.

Professionele verantwoordelijkheid van zorgverleners bij zorg aan ongedocumenteerden

- Iedere patiënt dient gelijk te worden behandeld
- Een patiënt mag in beginsel geen zorg geweigerd worden
- Betaling of verblijfstatus mogen niet leidend zijn bij het bepalen of zorg noodzakelijk is
- Wanneer het onduidelijk is hoe lang een ongedocumenteerde patiënt nog in Nederland zal blijven weegt het belang van continuïteit van zorg zwaarder

Zorg verlenen aan ongedocumenteerden

Behandeling

- Een arts bepaalt of er sprake is van medisch noodzakelijke zorg.
- Het consult is hetzelfde als voor een verzekerde patiënt.
- Het beroepsgeheim kan benadrukt worden bij angst voor ontdekking.
- In geval van taalproblemen kan een tolk ingeschakeld worden. Zie: www.pharos.nl/documents/doc/kwaliteitsnorm_tolkgebruik-.pdf

Betalingsmogelijkheden

- Een betalingsregeling afspreken met de patiënt.
- Een lager tarief vragen aan ongedocumenteerden.
- Een solidariteitsnetwerk opzetten voor zorg aan ongedocumenteerden.
- Deel van de kosten kunnen mogelijk gedeclareerd worden bij het Centraal Administratie Kantoor. Declaratieformulieren zijn te vinden op de website.

Doorverwijzing

- Er kan worden doorverwezen naar een ziekenhuis of apotheek die is gecontracteerd bij het Centraal Administratie Kantoor. Lijsten met gecontracteerde ziekenhuizen en apotheken zijn te vinden op de website.
- Op de verwijfsbrief kan vermeld worden dat de patiënt ongedocumenteerd en onverzekerbaar is en dat de zorg medisch noodzakelijk is.
- Er kan direct contact worden opgenomen met de desbetreffende zorginstelling of specialist als de patiënt problemen ondervindt bij doorverwijzing.

Identificatie

- Een gebrek aan verzekering, verblijfsdocumenten of andere gegevens mag nooit een reden zijn om geen zorg te verlenen. Aanvullende informatie van de patiënt kan wel helpen om te verifiëren dat deze persoon ongedocumenteerd is.
- Controleren of de patiënt verzekerd is. Ongedocumenteerden zijn onverzekerbaar en zullen daarom geen verzekering hebben.
 - Vragen naar de nationaliteit. Patienten uit EU-landen kunnen niet als ongedocumenteerd aangemerkt worden.
 - Vragen om een (verlopen) identiteitsbewijs, verblijfsdocument of ander bewijs met naam, geboortedatum en eventueel nationaliteit.

Advies

- Beroepsorganisaties hebben veelal informatie of richtlijnen over bijzondere patiëntengroepen waaronder ongedocumenteerden.
- Het Centraal Administratie Kantoor verstrekt informatie over de financieringsregeling.
- Patiënten kunnen verwezen worden naar een lokale steunorganisatie of de gemeente voor hulp bij praktische problemen.

Organisaties en Websites

Centraal Administratie Kantoor

www.hetcak.nl/zakelijk/regelingen/onverzekerbare-vreemdelingen

Lampion

www.lampion.info

Dokters van de Wereld

www.doktersvandewereld.org/zorginfo

Huisarts Migrant

www.huisarts-migrant.nl

Stichting Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt

www.stichtinglos.nl

2017

Keizersgracht 177 1016 DR Amsterdam

Tel.nr: 020-77 33 799

Email: info@johannes-wier.nl

www.johannes-wier.nl

JWS

Johannes Wier Stichting
voor gezondheidszorg
en mensenrechten